

Vzorové mediační doložky

Úvod

Strany, které hodlají pro řešení svých potencionálních sporů využít mediaci podle Pravidel Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno o mimosoudním řešení sporů cestou mediace („**Mediační pravidla**“), by měly zvážit zařazení jedné z níže uvedených mediačních doložek do svých smluv. Jednotlivé doložky pokrývají různé situace a potřeby a liší se zejména mírou povinnosti účastnit se případné mediace. Při volbě konkrétní doložky je dále vhodné vzít v úvahu veškeré okolnosti, které mohou ovlivnit jejich vykonatelnost podle použitelného práva.

Je samozřejmě na stranách, zdali převezmou vybranou doložku v modelovém znění, nebo zdali jí upraví dle konkrétních okolností. Je možné kupříkladu upřesnit místo konání mediace, jazyk, v němž se povedou jednání, nebo počet osob, které budou v rámci mediace jako mediátor působit. Dále přichází v úvahu bližší určení jiného způsobu urovnání sporu, než je mediace (např. facilitace, konciliace...). Je ovšem potřeba připomenout, že v rámci úprav je nezbytně nutné vyhnout úpravám, které by používaly dvojnásobná, nepřesná a neurčitá ustanovení, aby nedocházelo k vytvoření tzv. patologických doložek, které vedou k vzniku procesních sporů. Taková situace může nejen způsobit zbytečná prodlení, ale především zvýšit náklady stran.

Mediační doložka A Povinnost zvážit mediaci

„x) V případě jakéhokoliv sporu vyplývajícího z této smlouvy nebo s ní souvisejícího strany souhlasí, že nejprve spor projednají a zváží jeho řešení podle Mediačních pravidel Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno. Pokud se strany ve lhůtě [60] dnů od písemné výzvy k setkání za účelem projednání dle předchozí věty nesetkají, nebo pokud spor není vyřešen podle uvedených Mediačních pravidel ve lhůtě [60] dnů od podání Žádosti o mediaci, nebo od podání Výzvy k zahájení mediace, nebo v jiné lhůtě, na které se strany písemně dohodnou, postupuje se dle odstavce y).

y) Veškeré spory vzniklé z této smlouvy nebo s touto smlouvou související budou s konečnou platností rozhodnuty podle Řádu Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno, který je stálým rozhodčím soudem podle § 13 zákona č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, a to jedním nebo třemi rozhodci ustanovenými v souladu s uvedeným Řádem.“

Poznámka: Tato mediační doložka stranám ukládá, aby se ve lhůtě 60 dnů, nebo v jiné lhůtě, kterou si stanoví setkaly a probraly spolu spor a jeho eventuální řešení prostřednictvím mediace. Strany nemají přímo povinnost mediaci zahajovat.

Pokud je podána Žádost o mediaci, nebo Výzva k zahájení mediace, mají strany 60 dnů nebo jinou lhůtu, na které se dohodnou, aby svůj spor vyřešily. Strany se samozřejmě mohou později v rámci mediace dohodnout na prodloužení této lhůty.

Mediační doložka B Povinnost využít mediaci

„x) V případě jakéhokoliv sporu vyplývajícího z této smlouvy nebo s ní souvisejícího strany souhlasí, že takový spor nejprve předloží k řešení podle Mediačních pravidel Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno. Pokud spor není vyřešen podle uvedených Pravidel ve lhůtě [60] dnů od podání Žádosti o mediaci, nebo od podání Výzvy k zahájení mediace, nebo v jiné lhůtě, na které se strany písemně dohodnou, postupuje se dle odstavce y).

y) Veškeré spory vzniklé z této smlouvy nebo s touto smlouvou související budou s konečnou platností rozhodnuty podle Řádu Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno, který je stálým rozhodčím soudem podle § 13 zákona č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, a to jedním nebo třemi rozhodci ustanovenými v souladu s uvedeným Řádem.“

Poznámka: Tato doložka stanovuje stranám zahájení mediace jako povinnost, která může být přímo vynutitelná s ohledem na použitelné právo, nebo nepřímo vynutitelná např. prostřednictvím smluvní pokuty.

Pokud je podána Žádost o mediaci, nebo Výzva k zahájení mediace, mají strany 60 dnů nebo jinou lhůtu, na které se dohodnou, aby svůj spor vyřešily smírně. Strany se samozřejmě mohou později v rámci mediace dohodnout na prodloužení této lhůty.

Tuto doložku je nutné chápat jako výjimku z pravidla obsaženého v článku 13 odst. 1 Mediačních pravidel.

Mediační doložka C Povinnost využít mediaci s možností souběžného rozhodčího řízení

„x) V případě jakéhokoliv sporu vyplývajícího z této smlouvy nebo s ní souvisejícího strany souhlasí, že takový spor předloží k řešení podle Mediačních pravidel Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno. Pokud spor není vyřešen podle uvedených Pravidel ve lhůtě [60] dnů od podání Žádosti o mediaci, nebo od podání Výzvy k zahájení mediace, nebo v jiné lhůtě, na které se strany písemně dohodnou, postupuje se dle odstavce y). Zahájení mediace podle Mediačních pravidel Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno nebrání tomu, aby kterákoliv ze stran zahájila rozhodčí řízení v souladu s ustanovením odstavce y).

y) Veškeré spory vzniklé z této smlouvy nebo s touto smlouvou související budou s konečnou platností rozhodnuty podle Řádu Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno, který je stálým rozhodčím soudem podle § 13 zákona č. 216/1994 Sb.

o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, a to jedním nebo třemi rozhodci ustanovenými v souladu s uvedeným Řádem.“

Poznámka: Tato doložka se od předchozí liší tím, že zahájení mediace nebrání tomu, aby strany současně zahájily rozhodčí řízení. To odráží výchozí pravidlo Mediačních pravidel stanovené v článku 13 odst. 1 Mediačních pravidel.

Mediační doložka D MED-ARB

„Veškeré spory vzniklé z této smlouvy nebo s touto smlouvou související budou s konečnou platností rozhodnuty podle Řádu Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno, který je stálým rozhodčím soudem podle § 13 zákona č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, a to jedním rozhodcem ustanovenými v souladu s uvedeným Řádem. Strany dále souhlasí s tím, aby po zvolení nebo jmenování jediného rozhodce se tento pokusil vyřešit takový spor smírně prostřednictvím mediace, přičemž se Mediační pravidla Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno použijí obdobně.

Jediný rozhodce není oprávněn se stranami setkávat a jednat odděleně (čl. 7 odst. 3 Mediačních pravidel).

Jakýkoliv smír nebo narovnání dosažené v rámci mediace bude vydáno ve formě rozhodčího nálezu v souladu s §24 (2) zákona č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů.

Pokud spor není vyřešen podle uvedených Mediačních pravidel ve lhůtě [60] dnů od volby/jmenování jediného rozhodce, nebo v jiné lhůtě, na které se strany písemně dohodnou, pokračuje jediný rozhodce dále v rozhodčím řízení podle Řádu Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno. Strany výslovně prohlašují, že samotný fakt, že by jediný rozhodce ve věci působil jako mediátor nezakládá důvod pochybovat o jeho nestrannosti a nezávislosti.“

Poznámka: Mediační doložka D zavádí možnost stran použít hybridní řízení MED-ARB, kdy nestranný třetí nejprve působí jako mediátor a teprve, pokud se nepodaří nalézt smírné řešení sporu, rozhodne o věci sám coby jediný rozhodce podle Řádu Mezinárodního rozhodčího soudu v Praze při Českomoravské komoditní burze Kladno. Použitím vzorové doložky udělují strany výjimku z pravidla obsaženého v článku 10 odst. 1 Mediačních pravidel, přičemž je taková možnost výslovně předvídána Mediačními pravidly (článek 10 odst. 2).